

Bruksela, dnia 10 grudnia 2010 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 92/2010

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO **Strasburg, 22-25 listopada 2010 r.**

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 22-25 listopada br. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy i poczyniono poniższe ustalenia:

(W czasie sesji odbyła się debata nt. budżetu i przyjęto rezolucję ws. budżetu, które zostały opisane w sprawozdaniu nr 91).

1. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Parlament o Ukrainie: unijne aspiracje a szacunek dla demokracji

Domniemane naciski rządu na media, polityczne zaangażowanie służby bezpieczeństwa oraz przyjęcie zmiany w ordynacji wyborczej uznane przez OBWE za krok wstecz to niektóre z kwestii niepokojących Parlament Europejski i wyrażonych w rezolucji na temat Ukrainy przyjętej w czwartek.

Ukraina może ubiegać się o członkostwo w UE. Państwo „charakteryzuje europejski sposób patrzenia oraz łączy je z Unią Europejską silne więzi historyczne, kulturowe i gospodarcze” - podkreślili deputowani, jasno i ponad partyjnymi podziałami wyrażając swoje poparcie dla unijnych aspiracji Ukrainy. W tej samej rezolucji deputowani skrytykowali jednak „coraz bardziej niepokojące oznaki zmniejszania się szacunku dla demokracji i pluralizmu” w tym państwie.

- **Brak wolności**

Deputowani wyrażają zaniepokojenie, że na przestrzeni ostatnich miesięcy wolność i niezależność mediów były zagrożone oraz zwracają uwagę na fakt zniknięcia redaktora

naczelnego gazety publikującej teksty na temat korupcji. Posłowie wzywają również do zbadania roli ukraińskiej służby bezpieczeństwa w zakresie politycznego motywowania jej działalności i zakłócania przez nią demokratycznego procesu.

- **Ordynacja wyborcza**

PE przyznaje, że wybory do władz lokalnych i regionalnych w dniu 31 października 2010 r. – mimo iż od strony technicznej zostały przeprowadzone w sposób uporządkowany – nie wyznaczyły nowego, pozytywnego standardu. Ukraina zmieniła ordynację wyborczą krótko przed wyborami i z tego powodu wiele wniosków o rejestrację partii opozycyjnych zostało odrzuconych. W rezultacie partia rządząca uzyskała pierwsze miejsce na listach w około 85% okręgów wyborczych.

- **Bezpieczeństwo energetyczne**

Mimo powyższej krytyki, posłowie zgadzają się, że Ukraina jest kluczowym partnerem UE wśród krajów sąsiadujących z nią od wschodu i wywiera znaczny wpływ na bezpieczeństwo i stabilność całej wschodniej Europy; odgrywa również zasadniczą rolę, jeśli chodzi o bezpieczeństwo energetyczne Unii Europejskiej. Parlament wzywa zatem do zawierania kolejnych porozumień między UE a Ukrainą w celu zabezpieczenia obu stronom dostaw energii, podkreślając jednocześnie, że Ukraina musi w tym celu zmodernizować system tranzytu gazu.

- **Ułatwienia wizowe**

Deputowani z zadowoleniem przyjmują rezultaty szczytu Ukraina-UE, który miał miejsce 22 listopada br., tj. postęp w procesie negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu oraz plan działania na rzecz liberalizacji systemu wizowego dla Ukrainy. Posłowie wierzą, że to narzędzie przyczyni się do istotnych reform w prawie oraz do respektowania podstawowych wolności. Sugerują również, że podczas nadchodzących Mistrzostw Europy w piłce nożnej w 2012 r. można by wprowadzić specjalne ułatwiające podróż posiadaczom biletów - to wydarzenie posłużyłoby do sprawdzenia prawidłowego funkcjonowania docelowego systemu bezwizowego. Jednocześnie, PE wzywa państwa członkowskie do zniesienia opłat za rozpatrywanie wniosków o wizy krajowe i wizy Schengen dla obywateli Ukrainy.

Rezolucja została przygotowana wspólnie przez grupy EPP, S&D, ALDE, ECR i GUE/NGL.

***

W maju br. Parlament dał zielone światło w sprawie udzielenia Ukrainie 500 mln euro unijnej pożyczki. Od 1998 roku obowiązuje układ o partnerstwie i współpracy między UE a Ukrainą, a obecnie trwają negocjacje zmierzające to zawarcia układu o stowarzyszeniu, który miałby

wesprzeć państwo w kwestiach politycznych, handlowych, społecznych, kulturalnych oraz bezpieczeństwa.

2. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Prezydent Gruzji w Parlamencie Europejskim: Współpraca z Rosją musi zastąpić rywalizację

Gruzja jest gotowa do rozmów z Rosją i nie użyje siły by przywrócić kontrolę nad Osetią Płd. i Abchazją - zadeklarował w PE prezydent Gruzji **Micheil Saakaszwili**. Dodał, że jego kraj oczekuje przy tym wyraźnego wsparcia UE w obronie swej integralności.

Przewodniczący **Jerzy Buzek** zapowiadając wystąpienie gruzińskiego przywódcy podkreślał, że ostatnie lata nie były łatwe dla Gruzji. Jerzy Buzek przypomniał też, że w czerwcu PE przyjął rezolucję na temat wyników szczytu UE-Rosja. Wezwano w niej rosyjskie władze to wywiązania się z zobowiązań porozumienia pokojowego. Chodzi między innymi o zaprzestanie prześladowań Gruzinów na granicy terenów okupowanych i zaprzestanie blokowania prac Misji Obserwacyjnej UE.

Prezydent Saakaszwili mówił, że jest zaszczycony możliwością wystąpienia w PE. W swoim przemówieniu przedstawił dawną i obecną sytuację w Gruzji. „Obywatele Gruzji przestali myśleć o swoim kraju jak o państwie post-radzieckim. Widzą je, krytykują i oceniają jak Europejską demokrację” - zauważył.

Prezydent Gruzji podkreślał, że PE jest dla niego symbolem nadziei i dowodem na to, że każdy konflikt można przezwyciężyć. „Najwyższa pora by ten europejski pokój rozszerzyć na Kaukaz” - mówił prezydent Saakaszwili dostając gromkie brawa od deputowanych. „Gruzja zrobi wszystko by wypełnić swoje europejskie przeznaczenie” - dodał.

Od 2003 r., od czasów Rewolucji Róż, Gruzja próbuje wprowadzić demokratyczne standardy - wolnych wyborów, decentralizacji władzy, otwarcia gospodarki, edukacji. „Siedem lat temu Gruzja była jeszcze podzielona. Dziś instytucje są bardziej popularne niż jakikolwiek polityk” - mówił gruziński prezydent dodając, że to dobry znak. „Zdajemy sobie sprawę, że nad demokracją trzeba cały czas pracować” - podkreślił.

Prezydent Saakaszwili nie pominął też trudnego tematu konfliktu z Rosją. Przypomniał, że rosyjskie siły nadal są na jednej-piątej gruzińskich terenów. Jednak zapowiedział, że Gruzja nie użyje siły by odzyskać integralność terytorialną. W zamian będzie się posługiwać metodami pokojowymi.

„Gruzja nigdy nie skorzysta z siły, aby zwalczyć okupację rosyjską i przywrócić kontrolę nad terytorium okupowanym. Będziemy korzystać tylko ze środków pokojowych, zmierzając do przywrócenia jedności terytorialnej, nawet jeśli Rosja nie zgodzi się wycofać sił

okupacyjnych, nawet jeśli jej siły paramilitarne będą nadal gwałcić prawa człowieka” - powiedział Saakaszwili.

„Murów, które dzielą Gruzję nie rozbiją bomby, ale zaangażowanie obywateli w budowanie wolnego, zjednoczonego kraju” - argumentował gruziński polityk. Dodał, że nie chce by Rosja była wrogiem, a partnerem. „Rosjanie zawsze będą chętnie widziani w Gruzji jako partnerzy, biznesmeni, studenci, turyści, dziennikarze czy po prostu nasi przyjaciele. Nie jako siły okupacyjne” - mówił prezydent Saakaszwili. Apelowwał też do UE by wsparła te działania.

„Mam wolę rozmowy z moim rosyjskim odpowiednikiem. Rosja musi rozpocząć dialog polityczny” - dodał. Jego zdaniem, rolą UE powinno być zapewnienie „lepszego klimatu w negocjacjach”.

Swoje podejście prezydent nazwał "konstruktywnym unilateralizmem", wzywając UE do wyraźnego sprzeciwu wobec polityki Rosji i potępienia jej „nielegalnej okupacji suwerennego terytorium” Gruzji. Dzięki temu - jego zdaniem - możliwe będzie osłabienie napięcia i wznowienie gruzińsko-rosyjskich negocjacji trwających od konfliktu zbrojnego w sierpniu 2008 r., który zakończył się jednostronnym ogłoszeniem niepodległości przez prorosyjskie władze Abchazji i Osetii Południowej.

„Nasz konstruktywny unilateralizm nie będzie skuteczny, jeśli nasi przyjaciele z Europy nie będą mówić prawdy. Cały nasz region i nasze państwo zależą od Was” - apelował prezydent Saakaszwili. „Wspólnota międzynarodowa musi wyjaśnić Rosji, że dzisiejsza sytuacja jest niewłaściwa i nie do utrzymania” - powiedział.

Potwierdzając europejskie aspiracje Gruzji, Saakaszwili powiedział, że „chcemy, by Rosja wraz z nami podążała ku Europie”.

Eurodeputowani nagrodzili jego wystąpienie owacją na stojąco. Przewodniczący PE **Jerzy Buzek** dziękował gruzińskiemu prezydentowi. „Od zawsze znamy pana, jako dzielnego człowieka. Teraz możemy także powiedzieć, że jest pan człowiekiem rozważnym. Odwaga i rozważa zawsze powinny iść w parze” - powiedział Buzek.

Zdaniem przewodniczącego PE, Unia Europejska powinna odpowiedzieć na propozycję prezydenta Saakaszwilego. Jerzy Buzek mówił o Gruzji, jako kraju, który jest udanym przykładem transformacji ku demokracji i gospodarce rynkowej, choć wskazał, że zastrzeżenia budzą brak pełnej wolności mediów i traktowanie opozycji.

Poseł **Krzysztof Lisek** (EPP), który jest stałym sprawozdawcą PE ds. współpracy UE-Gruzja, chwalił wystąpienie prezydenta Saakaszwilego.

„Doprowadzenie do pokoju i porozumienia między Gruzją a Rosją byłoby największym sukcesem europejskiej polityki zagranicznej”- powiedział Lisek PAP po przemówieniu. Jego zdaniem, UE powinna podwoić zaangażowanie w toczące się bez większych sukcesów w Genewie rozmowy gruzińsko-rosyjskie i stać się głównym mediatorem w konflikcie.

„Zobaczyliśmy innego Micheila Saakaszwilego. Nie antyrosyjskiego wojownika, ale racjonalnego, nowoczesnego europejskiego polityka, który za najważniejsze wartości uznaje dialog i dążenie do kompromisu. Deklaracja nieużywania siły w relacjach z Rosją i pełnej, bezwarunkowej gotowości do rozmów może być przełomowym krokiem na drodze do pokoju na Kaukazie” - ocenił europoseł.

Dodał, że teraz nadszedł czas na szybki ruch Rosji. „Od przywódców rosyjskich oczekuję podobnej deklaracji otwartości i poszukiwania pokojowego rozwiązania konfliktu. Testem dla Rosji będzie pełna realizacja porozumienia z 2008 r. i umożliwienie misji obserwacyjnej Unii Europejskiej (EUMM) dostępu do całego terytorium Gruzji, w tym kontrolowanych przez wojska rosyjskie regionów Osetii Południowej i Abchazji” - powiedział.

*****

Micheil Saakaszwili

- Urodzony w 1967 r.
- Studiował w Europie (w Strasburgu, gdzie poznał swoją żonę) i w USA
- W 2001 założył Zjednoczony Ruch Narodowy
- W 2004 r. wybrany na prezydenta Gruzji, w 2008 r. ponownie wygrywa wybory
- Mówi płynnie w kilku obcych językach: po angielsku, francusku, rosyjsku

3. ENERGIA - Strategia energetyczna UE: najważniejsza jest wydajność

Wydajność energetyczna powinna być kluczowym priorytetem w strategii energetycznej Europy na lata 2011-2020 - uznali deputowani, przyjmując rezolucję na ten temat. Wśród

priorytetów znalazły się również: pełne wdrożenie obecnego prawa, promocja projektów energetycznych i wzmocnienie zewnętrznej polityki energetycznej UE.

Rezolucja zakłada, że przyszła strategia powinna też dążyć do utworzenia wspólnego rynku energetycznego, zadbania o bezpieczeństwo złożeń i osiągnięcia niewygórowanych cen za energię dla wszystkich konsumentów. Sprawozdawczynią w tej sprawie jest polska posłanka **Lena Kolarska-Bobińska** (EPP), a tekst został przyjęty 560 głosami za, 52 posłów było przeciw, a 62 wstrzymało się.

- **Wydajność energetyczna i wdrożenie przepisów prawa**

Posłowie podkreślają, że wydajność energetyczna i energooszczędność powinny być kluczowymi priorytetami każdej przyszłej strategii, ponieważ są one opłacalnym sposobem zmniejszenia zależności energetycznej UE i zwalczania zmiany klimatu, przyczyniającym się do tworzenia nowych miejsc pracy, konkurencyjności gospodarczej, zapobiegania wzrostowi rachunków za energię i taryf energetycznych, redukując tym samym ubóstwo energetyczne.

Tym samym, PE wzywa Komisję do przedstawienia oceny wdrażania istniejących przepisów prawnych; uważa, że jeśli w wyniku oceny okaże się, że ogólna strategia UE na rzecz wydajności energetycznej została niedostatecznie wdrożona, do planu działania dotyczącego poprawy efektywności energetycznej należy włączyć zobowiązanie Komisji do zaproponowania dalszych środków UE dla państw członkowskich, takich jak indywidualne cele w zakresie efektywności energetycznej odpowiadające co najmniej 20% oszczędności energetycznej na poziomie UE i uwzględniają orientacyjne pozycje wyjściowe państw członkowskich i ich sytuację wewnętrzną.

Przyjęta rezolucja zwraca uwagę, że Parlament wyznaczył za cel polityczny wyposażenie do 2015 r. 50% domów w Europie w inteligentne liczniki oraz nałożył na państwa członkowskie obowiązek zagwarantowania, że co najmniej 80% konsumentów będzie miało systemy inteligentnych pomiarów do 2010 r.

- **Promowanie projektów energetycznych**

Deputowani wzywają KE i państwa członkowskie do dalszych prac na rzecz wdrażania unijnego południowego korytarza gazowego, w szczególności projektu gazociągu Nabucco, jak również do promowania inicjatyw DESERTEC (energia produkowana na pustyniach) i TRANSGREEN (sieci energii odnawialnej i przy niewielkim udziale węgla) w kontekście Śródziemnomorskiego Planu Słonecznego. Regionalne projekty, takie jak Pierścień Śródziemnomorski i Plan Połączenia Bałtyckiego także powinny być promowane.

- **Zewnętrzna polityka energetyczna**

UE powinna mieć silną międzynarodową pozycję w swoich relacjach energetycznych. W rezolucji PE wzywa do dalszego rozszerzenia członkostwa w traktacie ustanawiającym Wspólnotę Energetyczną, tak aby objąć nim większą liczbę krajów sąsiedzkich UE, a mianowicie krajów partnerstwa wschodniego. Podkreśla też znaczenie dalszego rozszerzania europejskiej floty LNG i zwiększenia w ten sposób bezpieczeństwa energetycznego UE, zwracając się do Komisji i Rady o ściślejszą współpracę z NATO, by zadbać o zgodność strategii UE i NATO w zakresie bezpieczeństwa energetycznego. Deputowani apelują również o przeprowadzenie specjalnego dialogu energetycznego z krajami rejonu Morza Kaspijskiego, w tym kontekście popierając także dialog w sprawie strategii UE na rzecz regionu Morza Czarnego.

- **Europejska solidarność energetyczna na dziesięciolecie – komunikat klubu delegacji polskiej EPP w Parlamencie Europejskim**

Dokończenie jednolitego rynku energii; budowa paneuropejskiej sieci gazowej i elektrycznej, modernizacja istniejących połączeń, wspólny głos europejski oraz przejrzyste porozumienia z krajami trzecimi, szybsze wdrożenie projektu gazociągu Nabucco - to tylko niektóre z postulatów sprawozdania prof. Leny Kolarskiej-Bobińskiej „W kierunku nowej strategii energetycznej dla Europy na lata 2010-2020”, który przyjął Parlament Europejski.

Po raz pierwszy od wejścia w życie Traktatu Lizbońskiego Komisja Europejska przygotowała wieloletnią strategię energetyczną, a Parlament Europejski poddał ją ocenie. Strategia KE oraz raport PE, autorstwa prof. Leny Kolarskiej-Bobińskiej, będą przedmiotem obrad ministrów ds. energii w grudniu br. oraz głów państw na szczycie energetycznym w lutym 2011 roku.

„Dotychczas dużo dyskutowano o zmianach instytucjonalnych, jakie wynikają z Traktatu Lizbońskiego, o Służbie Działań Zewnętrznych czy też procedurach budżetowych. Ale Traktat Lizboński kładzie też nacisk na solidarność energetyczną w Unii Europejskiej. To niezwykle ważne, aby wprowadzić w życie postanowienia Traktatu w tym zakresie” - powiedziała prof. Kolarska-Bobińska. „Europeizacja polityki energetycznej jest szczególnie ważna w okresie, gdy Unia rozsadzana jest przez narodowe i partykularne interesy. Ten dokument jest istotnym korkiem w kierunku wspólnej europejskiej polityki energetycznej” - dodała poseł.

W sprawozdaniu poseł podkreśla, że obecne i przyszłe porozumienia dotyczące rurociągów i sieci energetycznych, które wchodzą na terytorium Unii Europejskiej powinny być zarządzane zgodnie z przejrzystymi porozumieniami oraz prawem europejskim. Dotyczy to również budowanego obecnie projektu Nord Stream. Na spotkaniu z okazji dziesięciolecia dialogu energetycznego Unia-Rosja przedstawiciel Rosji zaapelował do Brukseli o większe zaufanie. „To nie jest tylko kwestia zaufania. Chodzi o to, by Rosja i inne kraje, dostawcy energii, przestrzegały naszych norm i reguł gry” - powiedziała prof. Lena Kolarska-Bobińska.

„Strategia energetyczna 2011-2020 nie może zginąć w stercie innych dokumentów. Musi być początkiem nowej europejskiej polityki energetycznej. Ważne jest jak podejda do niej kraje członkowskie - czy ograniczą wąskie interesy narodowe i będzie wola polityczna na rzecz polityki wspólnotowej i czy pójdzie za tym finansowanie. Dobrym sygnałem jest zeszlotygodniowa deklaracja komisarza Oettingera ws potrzebnych inwestycji w infrastrukturę energetyczną, o które będzie zabiegał w przyszłej perspektywie finansowej” - powiedziała po głosowaniu prof. Lena Kolarska-Bobińska.

Sprawozdanie podkreśla także konieczność szybkiego wdrożenie projektu gazociągu Nabucco, jak również wspiera ideę Europejskiej Wspólnoty Energetycznej, promowanej przez Jerzego Buzka, Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego. To pierwszy przyjęty przez Parlament Europejski dokument, w którym znajduje się odwołanie do tego projektu.

- **Konrad Szymański: Mamy dobry projekt Strategii Energetycznej UE 2011-2020 - komunikat delegacji polskiej w grupie EKR w PE**

„Monopol Gazpromu jest utrzymywany w Europie Środkowej kosztem wspólnego rynku, kosztem konkurencji, kosztem praw konsumentów” - mówił poseł EKR Konrad Szymański podczas debaty o strategii energetycznej UE do roku 2020. Poseł podziękował posłance Lenie Kolarskiej-Bobińskiej] za bardzo dobrą współpracę przy przygotowaniu tego trudnego raportu. W opinii posła sprawozdanie podkreśla najważniejsze wyzwania, stojące przed europejską polityką energetyczną. Przede wszystkim Unia musi poradzić sobie z antyrynkowymi klauzulami w umowach z krajami trzecimi.

Poseł powiedział: „W szczególności Rosja narzuca ograniczenia w dostępie do gazociągów oraz zakazuje reeksportu ograniczając w ten sposób prawo własności europejskich firm w stosunku do zakupionego już gazu. Tak było w przypadku polskiego kontraktu. Sensem polityki rosyjskiej jest utrzymanie monopolu na rynku gazowym tak długo jak się da. Monopol Gazpromu jest utrzymywany w Europie Środkowej kosztem wspólnego rynku, kosztem konkurencji, kosztem praw konsumentów. W takich przypadkach Unia musi reagować bardzo zdecydowanie, nie wykluczając udziału czynnika dyplomatycznego i roli Wysokiego Przedstawiciela ds. Polityki Zagranicznej. Inaczej nasza reakcja będzie niesymetryczna. Unijna dyplomacja powinna poświęcać możliwie dużo swej uwagi na zagadnienia surowcowe. Powinniśmy w naszej polityce energetycznej udzielić wszelkiego poparcia dla nowych technologii - dla rozwoju instalacji gazu skroplonego LNG, geotermii, gazu łupkowego. Zanim nie zapewnimy bezpieczeństwa i dywersyfikacji dostaw gazu nie możemy sobie pozwolić na zbyt raptowne odchodzenie od węgla. Inaczej tylko pogłębimy zależność surowcową w Europie Środkowej. To wszystko zostało bardzo słabo odnotowane w Komunikacie Komisji, który powstawał najwyraźniej bez uwzględnienia stanowiska Parlamentu”.

Warto przy tej okazji przypomnieć wcześniejsze, istotne dla Polski głosowanie w Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii.

„Wprowadziliśmy do Strategii Energetycznej UE wszystkie kluczowe postulaty dotyczące zwalczania antyrynkowych kontraktów energetycznych, wsparcia dyplomacji UE w sporach energetycznych, w tym gazowych, rozwoju sieci LNG, gazu łupkowego, geotermii oraz pogłębiania konkurencji na rynku energetycznym Unii” – mówił poseł Konrad Szymański, który był sprawozdawcą EKR ds. polityki energetycznej.

Podczas głosowania w Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) uchwalono projekt stanowiska Parlamentu w sprawach strategii energetycznej Unii Europejskiej 2011-2020 (sprawozdanie Leny Kolarskiej-Bobińskiej). W stanowisku Komisji ITRE znalazły się wszystkie forsowane przez polskich deputowanych zapisy. Dotyczyły one:

- ⇒ zwalczania antyrynkowych klauzul w kontraktach energetycznych z krajami trzecimi (CA 36, chodzi np. o klauzule antyeksportowe z kontraktów gazpromowskich, które ograniczają wspólny rynek i prawo własności),
- ⇒ zaangażowania unijnej dyplomacji (EEAS) w spory energetyczne,
- ⇒ rozwoju sieci europejskich terminali do gazu skroplonego typu LNG,
- ⇒ uznania konkurencji i demonopolizacji na rynku gazowym za czynnik poprawiający pozycję konsumentów prywatnych i przemysłowych,
- ⇒ priorytetowego dla europejskiej energetyki charakteru zasobów własnych w postaci m. in. geotermii oraz gazu niekonwencjonalnego.

Posłowie poparli także poprawkę dotyczącą przedłużenia okresu, w który dopuszczalne będzie dotowanie przez państwa członkowskie kopalni węgla kamiennego do 2021 roku. Komisja pod wpływem środowisk ekologicznych skróciła ostatnio ten termin do roku 2014. Polska jest obok Hiszpanii i Niemiec jednym z krajów korzystających z tych zapisów.

Jedynym niepomyślnym głosowaniem było wpisanie restrykcyjnych celów polityki klimatycznej, dalszej redukcji emisji gazów cieplarnianych, indywidualnych zobowiązań państw członkowskich w zakresie ograniczania emisji CO₂ (bez względu na zobowiązania głównych emitentów spoza UE) i wiodącej roli UE w zakresie uzyskania podczas konferencji w Cancun nowego wiążącego prawnie porozumienia międzynarodowego w zakresie ograniczenia emisji CO₂.

„Dobra współpraca polskich posłów dała nam niezły dokument Parlamentu w zakresie strategii energetycznej Unii. Ten dokument będzie nam pomocny w budowaniu takiej polityki energetycznej jakiej oczekujemy od Unii Europejskiej. Będziemy się jednak nadal sprzeciwiali zapisom dotyczącym polityki klimatycznej, ponieważ wychodzą one poza zakres tematyczny dokumentu. Tak sformułowana polityka klimatyczna przyspiesza nasze odchodzenie od węgla, jako źródła energii i wpycha nas w jeszcze większą zależność od rosyjskiego gazu. Sprzeciwiamy się temu przynajmniej do czasu osiągnięcia odpowiedniej

dywersyfikacji dostaw gazu do Europy Środkowej.” – mówił poseł Konrad Szymański, sprawozdawca grupy konserwatywnej w PE ds. strategii energetycznej UE 2011-2020.

Przyjęta ‘poprawka węglowa’ posła Konrada Szymańskiego brzmiała: „18a. [PE] uważa, że aby uniknąć znacznych negatywnych konsekwencji społeczno-gospodarczych w regionach, UE w których wydobycie węgla kamiennego jest dalej podstawą zatrudnienia, UE powinna utrzymać możliwość dotowania wydobycia węgla kamiennego do roku 2021 przez państwa członkowskie; jakiegokolwiek ograniczenia w tym względzie, w szczególności od 2014 r. nieuchronnie będą prowadziły do ubóstwa, bezrobocia i innych negatywnych konsekwencji społecznych”.

4. ENERGIA - Parlament Europejski domaga się wspierania kopalń węgla do 2018 roku

Do końca 2018 r. powinna być możliwa pomoc dla zamykanych kopalni węgla kamiennego w UE - uznał w przyjętej rezolucji Parlament Europejski. Nie ma jednak zgody na przedłużenie wsparcia dla tzw. inwestycji początkowych, na co Polska wydała w br. 400 mln zł.

Europosłowie przyjęli niewiążącą opinię do nowego rozporządzenia, które ustanawia specjalne ramy prawne UE dla wspierania wydobycia węgla. Obecne rozporządzenie stanowi, że w przemyśle węglowym pomocą państwa można wspierać trzy kategorie działań - inwestycje, działania operacyjne i działania nadzwyczajne.

W nowym rozporządzeniu, które ma zastąpić od nowego roku obecne przepisy, KE chce pozwolić na pomoc na działalność tylko pod warunkiem, że zakłady przedstawią plany zamknięcia do października 2014. Jeśli propozycja KE zyska większość kwalifikowaną wśród rządów "27", każda kopalnia otrzymująca pomoc od 2011 r. będzie musiała być zamknięta do 2014. Jeśli kopalnia nie dotrzyma terminu, będzie musiała zwrócić pomoc.

Eurodeputowani domagają się przesunięcia terminu zamknięcia nierentownych kopalń na 31 grudnia 2018 roku, to jest o 4 lata później niż proponuje Komisja Europejska i liczą, że pod ich presją rządy zmienią propozycję KE na posiedzeniu ministrów "27" w Brukseli 10 grudnia. Parlament Europejski ma wprawdzie w tej sprawie jedynie prawo do wyrażenia własnej opinii, ale przyjęcie rezolucji przy dużej większości głosów jest silnym politycznym sygnałem dla Rady UE.

Opowiedzieli się także za zwiększeniem dopuszczalnej pomocy na programy osłonowe w likwidowanych zakładach, podkreślając jednak, że musi ona mieć tendencję malejącą. Zamknięcie niekonkurencyjnych kopalń węgla kamiennego nie przyczyni się do redukcji emisji dwutlenku węgla, wywoła natomiast poważne konsekwencje społeczne, przekonują

posłowie. Zdaniem posłów, przesunięcie terminu likwidacji nierentownych kopalń pozwoli znaleźć akceptowalne ze społecznego punktu widzenia rozwiązanie i uniknąć masowych zwolnień w wielu krajach członkowskich Unii.

Posłowie opowiedzieli się także za zwiększeniem dopuszczalnej pomocy państwowej na programy osłonowe w likwidowanych zakładach, podkreślając jednak, że musi ona mieć tendencję malejącą. Uznali też, że kopalnie muszą być zamknięte zgodnie z planem, jeśli nie staną się rentowne przed ostatecznym terminem zamknięcia i o ile ich istnienie nie będzie niezbędne dla zaspokojenia potrzeb energetycznych Unii Europejskiej.

Posłowie chcą, aby pomoc państwowa mogła być przeznaczona na badania i inwestycje w technologie ograniczające emisję zanieczyszczeń ze spalania węgla.

Wsparcie dla nierentownych kopalń jest udzielane przede wszystkim w Niemczech i Hiszpanii, nie zaś w Polsce. W br. polski rząd przyznał natomiast wsparcie na tzw. inwestycje początkowe (tj. związane m.in. z zachowaniem dostępu do złóż), dając pięciu spółkom węglowym 400 mln zł z budżetu państwa. Choć unijne prawo już wcześniej pozwalało na wsparcie inwestycji początkowych, polski rząd po raz pierwszy skorzystał z tej możliwości. Wiele wskazuje na to, że jest to również ostatnie takie dofinansowanie – propozycje nowych przepisów zakazują wspierania inwestycji. Polska zapewnia, że "używamy wszelkich możliwych argumentów, aby utrzymać możliwość wspierania inwestycji początkowych".

Zgodnie z propozycją KE, utrzymane mają być dotacje na oczyszczanie i zabezpieczanie kopalń. Podobnie, do 2026 r. utrzymane na dotychczasowych zasadach są przepisy dotyczące tzw. działań nadzwyczajnych. Chodzi np. o dofinansowanie wynikające jeszcze z restrukturyzacji przemysłu w latach 90. (np. na deputaty górnicze), a także odpompowywanie wody z nieczynnych kopalń, by nie zalały działających. W 2009 roku Polska z budżetu wydała na to 360 mln zł i chciałaby przedłużyć taką możliwość do 2030 r.

Choć to na Polskę przypada ponad połowa unijnej produkcji węgla kamiennego, to Niemcy i Hiszpania otrzymują w ramach pomocy państwa największe dotacje. Z danych KE wynika, że w 2008 r. przekazały kopalniom odpowiednio 1,8 mld euro oraz 800 mln euro. Wydobycie węgla dotowały także: Rumunia, Węgry i Słowenia oraz w niewielkim stopniu Słowacja. Cała pomoc w UE sięgnęła w 2008 r. 2,9 mld euro - wobec 6,4 mld euro w 2003 r. W 2008 r. blisko 1,3 mld euro poszło na dotowanie bieżącej produkcji.

„Przedłużenie terminu zamykania nierentownych kopalń do 2018 roku jest korzystnym dla Polski rozwiązaniem, mimo że chcieliśmy, by pomoc publiczna wygasła dopiero w 2020 roku (...). Na tle innych państw UE polski przemysł węgla kamiennego jest konkurencyjny, a nierentowność dotyczy niewielkiej ilości kopalń. Ocena skutków wskazuje, że proces zamykania nierentownych kopalń musi być stopniowy i rozłożony w czasie” - powiedział eurodeputowany **Jacek Saryusz-Wolski** (EPP).

„Odchodzenie od węgla jako źródła energii jest dziś poważnym problem dla bezpieczeństwa energetycznego takich krajów jak Polska, która wytwarza aż 95 proc. energii elektrycznej z węgla” - wskazał eurodeputowany **Konrad Szymański** (ECR).

5. GOSPODARKA – Debata w Parlamencie Europejskim o kryzysie i zarządzaniu gospodarką z przewodniczącym Rady

Przewodniczący Rady **Herman Van Rompuy** przedstawił deputowanym raport z działania grupy specjalnej do spraw zarządzania gospodarczego. Na środowowej, pełnej emocji, debacie w PE mówił też o wynikach ostatniego szczytu UE poświęconego problemom gospodarczym i o tym jak walczyć z nadmiernym deficytem.

Herman Van Rompuy podkreślał, że wszystkie rozwiązania, które zostały zaaprobowane przez Radę muszą być teraz przekształcone w obowiązujące prawo. Tak stanie się np. z kwestią sankcji nakładanych na państwa strefy Euro, które mają kłopoty z utrzymaniem budżetu w ryzach.

Przewodniczący Komisji Europejskiej **José Manuel Barroso** mówił o tym jak ważne jest zapewnienie stabilności finansowej Irlandii, strefy Euro i Unii jako całości. Tak jak szef Rady przekonywał, że trzeba szybko przyjąć niezbędne przepisy. „Jeśli UE chce odgrywać w świecie większą rolę, tak by skorzystali na tym obywatele, musimy mieć więcej spójności, konwergencji i wspólnych celów” - przekonywał przewodniczący Barroso.

Francuski deputowany **Joseph Daul** (Europejska Partia Ludowa) zauważył, że ludzie ciągle obawiają się skutków ostatniego kryzysu ekonomicznego. „Jednocześnie coraz więcej polityków wykorzystuje te obawy nie proponując żadnych rozwiązań. Liderzy partyjni i partie powinny odrzucić taką demagogię i populizm” - przekonywał Daul.

Dodał, że dobrym wyjściem z kryzysu wcale nie jest protekcjonizm. „Nie możemy odwrócić się od idei solidarności. Musimy sobie zdać sprawę, że potrzebujemy naszych partnerów w tych trudnych czasach” - argumentował francuski deputowany.

Niemiecki deputowany **Martin Schulz** (Sojusz Socjalistów i Demokratów) zwrócił uwagę na to, że Unia się dzieli - na Francję i Niemcy, kraje Euro i korzystająca z wyjątków do Traktatów Wielką Brytanię. „To rozdziera Unię” - przekonywał Schulz.

Martin Schulz zauważył, że reforma paktu stabilizacyjnego zależy od krajów, które nawet nie są w strefie euro i że kanclerz Niemiec Angela Merkel chce zmieniać traktaty nawet nie wiedząc (tak jak PE) co się dzieje w tej chwili w Irlandii. „Sektor prywatny powinien mieć udział w odpowiedzi na kryzys. To można by osiągnąć na przykład za pomocą podatku od

transakcji. Ale nie chce go Wielka Brytania. Czy Wielka Brytania ma decydować o wszystkim w UE?" - nie krył zdenerwowania Schulz.

O napięciach w strefie euro mówił też belgijski deputowany **Guy Verhofstadt** (ALDE). „Nie da się wzmocnić systemu zarządzania gospodarką jeśli mamy do czynienia z tyloma różnymi systemami w krajach członkowskich” - wyjaśniał poseł Verhofstadt.

„Powinniśmy wesprzeć Jeana Claude'a Tricheta, szefa Europejskiego Banku Centralnego, odpowiedzialnego za stabilność strefy euro. Prosi o nas o wzmocnienie systemu i wprowadzenie automatycznych sankcji” - przekonywał. Verhofstadt dodał, że bardziej wierzy w to, że to Komisja będzie dobrze egzekwować przepisy wobec krajów mających kłopoty budżetowe niż Rada składająca się z państw członkowskich.

Niemiecka deputowana **Rebecca Harms** (Zieloni) mówiła o tym, że w UE „brakuje europejskiego poczucia solidarności”. Przyznała, że jej własny kraj, które tyle skorzystał na solidarności teraz nie wspiera tej idei. A według niej także Niemcy są dotknięci sytuacją np. w Irlandii. „Z kryzysu wyjdziemy tylko działając razem” - przekonywała.

Brytyjska deputowana **Kay Swinburne** (Konserwatyści i Reformatorzy) mówiła, że PE powinien zrozumieć presję pod jaką znajdują się kraje członkowskie. Dodała, że unijny budżet powinien odzwierciedlać obecny, trudny dla gospodarki czas.

Z nakładaniem kar na zadłużone kraje UE nie zgodził się niemiecki deputowany **Lothar Bisky** (GUE/NGL). „System zarządzania gospodarczego i Europa socjalna powinny być zbudowane na zasadzie solidarności” - przekonywał.

Brytyjski deputowany **Nigel Farage** (Europa Wolności i Demokracji) mówił, że przywódcy unijni nic się nie nauczyli w trakcie kryzysu. Dodał, że pomoc finansowa dla krajów jak Grecja czy Irlandia nie pomoże rozwiązać ich problemów.

6. ROLNICTWO – Parlament wzywa do ratowania pszczół

Albert Einstein ostrzegał, iż „jeśli pszczoły znikną, wkrótce to samo stanie się z ludźmi”. Sytuacja w pszczelarstwie zaczyna być dość dramatyczna. Naukowcy szacują, iż produkcja światowej żywności w ponad trzech czwartych uzależniona jest od kondycji sektora pszczelarskiego. 84% gatunków roślin i 76% produkcji żywności w Europie zależy od zapyłania przez pszczoły, których populacja z roku na rok dramatycznie się zmniejsza. Europosłowie zaniepokojeni sytuacją w sektorze pszczelarskim przyjęli rezolucję wzywającą Komisję Europejską do większego wsparcia dla sektora, zapewnienie funduszy unijnych po 2013 roku oraz zaangażowanie w badanie przyczyn umieralności pszczół. Autorem projektu

rezolucji był poseł **Paolo De Castro** (S&D, Włochy) i posłanka **Astrid Lulling** (EPP, Luksemburg).

Sytuacja w pszczelarstwie zaczyna być dość dramatyczna. Naukowcy szacują, iż produkcja światowej żywności w ponad trzech czwartych uzależniona jest od kondycji sektora pszczelarskiego. Gdy zabraknie pszczół, nasz łańcuch pokarmowy rozpadnie się na poszczególne ogniwa. Naukowcy nie są jednak zgodni, jakie czynniki są odpowiedzialne za wymieranie pszczół. W dużej mierze na złą kondycję pszczół wpływają zmiany klimatyczne, duże zanieczyszczenie środowiska oraz olbrzymie użycie środków chemicznych i nawozów.

Parlament Europejski przyjął rezolucję dotyczącą sytuacji w pszczelarstwie, w której zwraca uwagę na korzystny wpływ pszczelarstwa na cały ekosystem, a w szczególności jego zasadnicze znaczenie dla ekosystemu rolnego.

Parlament w przyjętej rezolucji zauważa, że należy bezzwłocznie zareagować na kryzys w sektorze pszczelarstwa nie tylko ze względu na efekty ekologiczne, ale także po to, aby chronić pszczelarzy europejskich. W rezolucji podkreślono, że niezbędne jest rozwinięcie badań nad pasożytami i chorobami a także nad innymi potencjalnymi przyczynami, takimi jak ubożenie różnorodności genetycznej oraz uprawa roślin genetycznie modyfikowanych, dziesiątkującymi rodziny pszczół, udostępniając także dodatkowe środki budżetowe na ten cel.

Sektor pszczelarski jest integralną częścią europejskiego rolnictwa a produkty pszczele są produktami rolnymi i są ważnym bezpośrednim źródłem dochodów lub ich uzupełnieniem dla ponad 600 tys. pszczelarzy w Unii Europejskiej. Europosłowie apelują o środki na badanie przyczyn umieralności rodzin pszczelich oraz większe wsparcie finansowe po 2013 roku. Brak funduszy powoduje niepewność branży, niestabilność cen, problemy z pozyskiwaniem młodych pszczelarzy w sektorze a także prowadzi do spadku liczby kolonii pszczół.

Rezolucja PE wzywa Komisję Europejską do zagwarantowania wsparcia finansowego dla potrzeb edukacji, kampanii informacyjnych i szkoleń dla nowych zawodowych pszczelarzy. Podkreśla również potrzebę ochrony i poprawy jakości oraz prawidłowego funkcjonowania rynku produktów pszczelarskich, ze szczególnym wsparciem bezpośredniej sprzedaży wyrobów konsumentom na rynkach lokalnych.

- **Komentarze polskich posłów do PE**

„Musimy zapewnić fundusze oraz odpowiednie badania naukowe w tej dziedzinie. Wzmocnienie finansowania pszczelarstwa jest podstawową kwestią dla rozwoju tej branży i utrzymania liczebności rodzin pszczelich w Polsce i całej UE. Pszczelarstwo przyczynia się do wzrostu dynamiki gospodarki obszarów wiejskich a przez swoje stowarzyszenia i związki przyczynia się do wzrostu społecznej aktywności pszczelarzy. Jest ono częścią dziedzictwa,

które zakorzenione jest w tradycji nie tylko Polski, ale i wielu innych europejskich krajów” - powiedział poseł **Jarosław Kalinowski** (EPP).

„Efektywność pszczelarstwa, podobnie jak innych sektorów gospodarki, zależy w dużej mierze od wiedzy, kwalifikacji i doświadczenia pszczelarzy. W Polsce mamy jedyne w Europie Technikum Pszczelarskie w Pszczelej Woli, w którym naukę pobierają uczniowie z różnych krajów. Na bazie tej szkoły oraz położonego w Lublinie Uniwersytetu Przyrodniczego a także Rolniczych Instytutów Naukowych w Puławach można by utworzyć Europejskie Centrum Kształcenia Pszczelarzy. Nie należy zapominać o wielkim znaczeniu dla rozwoju sektora pszczelarskiego organizacji zrzeszających pszczelarzy. Wiele działań w zakresie programów wsparcia, szkoleń, rozwiązywania problemów, utrzymywania jakości powinno być realizowane wspólnie z nimi” – powiedział poseł **Czesław Siekierski** (EPP).

7. ZDROWIE PUBLICZNE – Walka z nowotworem jelita grubego

Podczas sesji plenarnej Parlament Europejski przyjął oświadczenie pisemne w sprawie walki z nowotworem jelita grubego w Unii Europejskiej.

W oświadczeniu PE stwierdza, że w UE rocznie odnotowuje się ponad 400 000 nowych przypadków nowotworu jelita grubego oraz 200 000 zgonów na tę chorobę, co powoduje, że stała się ona drugą co do częstotliwości przyczyną śmierci na nowotwór. Nowotwór jelita grubego kojarzony jest z czynnikami stylu życia (otyłość, brak ruchu, spożycie alkoholu i palenie tytoniu) oraz że walka z tymi czynnikami przyczyni się do obniżenia liczby zachorowań na ten rodzaj nowotworu.

Parlament podkreśla, że badania przesiewowe prowadzone w niektórych krajach UE spowodowały już obniżenie śmiertelności zachorowań na raka jelita grubego, a także że w innych krajach nie rozpoczęto prowadzenia takich badań. Wczesna diagnostyka nowotworu jelita grubego prowadzi nie tylko do obniżenia współczynnika umieralności o 40%, ale również do znacznego obniżenia kosztów leczenia.

Zdaniem Komisji Europejskiej walka z nowotworem jelita grubego powinna być priorytetem w dziedzinie zdrowia publicznego, ponieważ śmierci z powodu tej choroby można zapobiegać za pomocą urządzeń medycznych dostępnych w UE.

Z tego względu Parlament wzywa Komisję i państwa członkowskie, by:

- wspierały kampanie informacyjne w UE na temat czynników stylu życia przyczyniających się do występowania nowotworów jelita grubego skierowane przede wszystkim do nastolatków i młodzieży pełnoletniej,
- zachęcały do wprowadzania wzorców w zakresie badań przesiewowych w kierunku nowotworu

jelita grubego we wszystkich krajach UE oraz do publikowania sprawozdań z postępu co dwa lata,

- nadały priorytetowy charakter propagowaniu wyników badań naukowych związanych z badaniami przesiewowymi na obecność nowotworów jelita grubego oraz wiedzy na ten temat w przyszłych planach prac 7. programu ramowego w dziedzinie badań naukowych i unijnego programu ochrony zdrowia publicznego,
- wprowadziły badania przesiewowe w kierunku nowotworu jelita grubego na szczeblu krajowym zgodnie z wytycznymi UE.

8. ZDROWIE PUBLICZNE - Informacje o lekach na receptę: zaostrożenie przepisów

Pacjenci muszą mieć lepszy dostęp do rzetelnych informacji o lekach przepisywanych na receptę - tak uważają deputowani. Poprawki, które przegłosował dziś PE mają usprawnić dostęp do obiektywnych informacji na temat leków oraz chorób. Jednocześnie, przepisy mają chronić pacjentów przed niepotwierdzonymi informacjami bądź ukrytą reklamą.

Deputowani oparli swoje zmiany na projekcie prawnym dotyczącym podstawowego prawa pacjentów do posiadania obiektywnych, wiarygodnych i niebędących reklamami materiałów na temat leków. Sprecyzowali też prawa i obowiązki firm farmaceutycznych oraz państw członkowskich w zakresie publikowania informacji na ten temat.

Parlament w pierwszym czytaniu przyjął dwa raporty - dokument regulujący wspomniane kwestie na poziomie unijnym (564 głosów za, 41 przeciw, 45 wstrzymało się) oraz dyrektywę dotyczącą implementacji zasad na poziomie państw członkowskich (558 głosów za, 42 przeciw, 53 wstrzymało się). Obie regulacje będą następnie przedyskutowane przez Radę UE. **Christofer Fjellner** (EPP, Szwecja), który przygotował oba raporty, powiedział: „Najważniejszy cel, który chcieliśmy w ten sposób osiągnąć, to położenie większego nacisku na prawa pacjentów do informacji, a nie na prawa koncernów farmaceutycznych. Proponujemy usprawnienia w kwestii ilości i jakości danych na temat leków dostępnych dla pacjentów.”

• Informacja, a nie reklama

W związku z tym, że w internecie nie brakuje niezweryfikowanych informacji na temat lekarstw, pacjenci muszą mieć możliwość zaczerpnięcia informacji ze źródeł, które znają produkty najlepiej. Posłowie uznali, że firmy farmaceutyczne są zobowiązane do publicznego udostępnienia podstawowych danych dotyczących leków, takich jak: charakterystyka produktu, etykieta i ulotka dołączona do opakowania oraz ogólnie dostępna wersja sprawozdania z jego oceny sporządzonego przez właściwe organy. Dodatkowo, firmy farmaceutyczne będą mogły udostępniać również inne, niepromujące produktu treści, jak np.

informacja o cenie lub zmianie opakowania, jednak w tym przypadku niezbędne jest wcześniejsze zatwierdzenie przez odpowiednie organy.

Jawna reklama leków wydawanych na receptę jest już zakazana w UE, jednak zróżnicowana interpretacja w państwach członkowskich sprawiła, że często granica między informacją a tekstem komercyjnym jest bardzo cienka. By rozjaśnić sytuację, deputowani zdecydowali, że dane na temat leków nie mogą być podawane nie tylko drogą radiową ani telewizyjną (jak proponowała KE), ale nie powinny być również publikowane w gazetach ani czasopiśmie. Natomiast pracownicy służby zdrowia, przedstawiający informacje o produktach leczniczych lub urządzeniach medycznych podczas wystąpień publicznych, muszą złożyć oświadczenie o powiązaniach z firmami farmaceutycznymi.

- **Państwa członkowskie muszą zapewnić dostęp do informacji**

Deputowani podkreślają, że obowiązek publicznego udostępnienia rzetelnej informacji na temat leków na receptę ciąży na krajach członkowskich. To państwa muszą uruchomić strony internetowe, na których znajdują się ww. informacje, muszą też zapewnić możliwość uzyskania wersji papierowej oraz formatów dostępnych dla niepełnosprawnych.

9. FINANSE - W Parlamencie o działalności EBC w 2009 roku

W związku z kryzysem zadłużenia, dotyczącym kilka państw strefy euro, w Parlamencie Europejskim odbyła się debata z udziałem prezesa EBC, **Jean-Claude Tricheta**, poświęcona działalności banku w 2009 roku oraz ostatnim wydarzeniom na międzynarodowym rynku walutowym. Parlament Europejski przyjął również rezolucje na temat EBC, istotną szczególnie w kontekście reakcji tej instytucji na kryzys ekonomiczny. W przyjętej rezolucji Parlament namawia Europejski Bank Centralny do przejęcia rządowych długów.

W świetle ciągłego problemu z zadłużeniem, rezolucja ma za zadanie zmobilizować ECB do przejęcia długów rządowych tak, jak miało to miejsce w USA oraz Wielkiej Brytanii. Tekst zwraca też uwagę na problemy wywołane przez agencje ratingowe oceniające zadłużenie państw członkowskich i wzywa Komisję do przygotowania propozycji bardziej wnikliwie kontrolującej działalność agencji.

Rezolucja podkreśla również, że silny system zarządzania gospodarką jest niezbędny dla unii dla sprawnego działania gospodarczej i monetarnej, a jak dotąd zbyt silny akcent kładziony był jedynie na kwestie monetarne. Parlament apeluje o trwałe ramy zarządzania kryzysowego, gdyż brak ustalonego mechanizmu zarządzania kryzysem oraz zachowanie niektórych rządów utrudniły szybkie rozwiązanie kryzysu związanego z długiem publicznym w niektórych państwach członkowskich, a w przyszłości osłabi zdolność unii gospodarczo-walutowej do szybkiego reagowania w podobnych sytuacjach.

Zdaniem posłów, wprowadzanie pakietów oszczędnościowych nie powinno prowadzić do przyjmowania środków, które mogą poważnie osłabić ożywienie gospodarcze.

W debacie z szefem Europejskiego Banku Centralnego, **Jean-Claude Trichet** podkreślił, że w roku 2009 EBC dokonał radykalnej redukcji stóp procentowych do poziomu 1% i uruchomił środki zmierzające do poprawy koniunktury na rynku kredytów. EBC interweniował również na rynku papierów dłużnych strefy euro.

Zabierający głos tuż po nim komisarz odpowiedzialny za sprawy gospodarcze i walutowe **Olli Rehn** powiedział, że wsparcie, które UE uruchomi wkrótce dla Irlandii zapewni stabilizację w całej strefie euro. Poinformował, że negocjacje dotyczące mechanizmu wsparcia prowadzone z władzami Irlandii powinny zakończyć się jeszcze w listopadzie.

W dyskusji sprawozdawca z ramienia Parlamentu **Burkhard Balz** (EPP, Niemcy) wskazywał na konieczność skupienia się na koordynacji polityki gospodarczej między państwami członkowskimi, zamiast koncentrowania się jedynie na elementach polityki walutowej.

Jean Paul Gauzes (EPP, Francja) zwracał uwagę, że obawy mieszkańców UE nie zostaną rozwiązane jedynie dzięki działaniom EBC, lecz wymagają śmiałych decyzji politycznych.

Sylvie Goulard (ALDE, Francja) podkreśliła, że dzięki Traktatowi z Lizbony na reformami zarządzania gospodarczego będzie mogła odbyć się publiczna debata.

George Sabin Cutas (S&D, Rumunia) wskazywał na potrzebę trwałego mechanizmu chroniącego strefę euro przed atakami spekulacyjnymi. Sugerował powołanie europejskiej agencji ratingowej i wprowadzenie kryterium zatrudnienia przy podejmowaniu decyzji politycznych, aby programy oszczędnościowe nie wpływały niekorzystnie na rozwój gospodarczy.

Kay Swinbourne (ECR, Wielka Brytania) zgodziła się, że międzynarodowa koordynacja jest kluczem do uzgadniania najważniejszych decyzji z największymi graczami na arenie międzynarodowej.

Jurgen Klute (GUE, Niemcy) krytykował EBC za to, że nie wyemitował europejskich obligacji na sfinansowanie wsparcia dla państw członkowskich dotkniętych kryzysem.

10. INSTYTUCJE - Plany Komisji Europejskiej na 2011 r.

Walka z kryzysem, tworzenie nowych miejsc pracy, dbanie o prawa Europejczyków, a także wzmocnienie znaczenia UE w świecie - to najważniejsze założenia Komisji Europejskiej na

przyszły rok. W dniu 23 listopada br. przedstawił je deputowanym przewodniczący KE **José Manuel Barroso**.

„Uzdrowienie gospodarki i zabezpieczenie przyszłości naszego społeczeństwa to najważniejsze zadania na 2011 r.” - przekonywał deputowanych **José Manuel Barroso**. „Europa musi utrzymać tempo, musi skupić się na naszych przewagach w erze globalizacji. Jeśli nasi konkurenci są tańsi, to my musimy być mądrzejsi” - dodał.

Węgierski deputowany **József Szájer** (Europejska Partia Ludowa) podkreślał szczególnie znaczenie tworzenia nowych miejsc pracy. „Z tego kryzysu możemy wyjść opierając naszą gospodarkę na pracy” - zaznaczył. Według niego dużą rolę mają też badania naukowe i innowacyjność gospodarki. Mówił również o jakości żywności importowanej z poza Unii.

Na tworzeniu miejsc pracy, ale trochę innych niż wskazywał przedmówca, skupił się także austriacki deputowany **Hannes Swoboda** (Sojusz Socjalistów i Demokratów). Mówił o tym, że gospodarka powinna korzystać z tzw. ekologicznego wzrostu i tworzenia ekologicznych miejsc pracy. Przestrzegał też przed zaniżeniem standardów socjalnych. Jego zdaniem pomóc w walce z kryzysem może też zharmonizowanie - przynajmniej w pewnym stopniu - podatków.

Rumuńska deputowana **Adina-Ioana Vălean** (Liberałowie) miała wątpliwości, czy plany KE uda się zrealizować. „Mamy za dużo strategii, ale nie jesteśmy zainteresowani wcielaniem ich w życie. Powinniśmy wrócić do podstaw” - podkreślała.

Rebecca Harms, niemiecka deputowana (Zieloni) zwróciła też uwagę, że na realizację celów Komisji potrzeba wiarygodnego wsparcia budżetowego. Dodała też, że w programie brakuje „pozytywnego spojrzenia ponad czas kryzysu i na polityki wspólnotowe”.

Przed tworzeniem zbyt dużej ilości nowych przepisów ostrzegał czeski deputowany **Oldřich Vlasák** (Konserwatyści i Reformatorzy). „Czasami mniej legislacji jest lepsze” - przekonywał. „Uczestnikom rynku trudno dostosowywać się do ciągłych zmian w systemie” - wyjaśnił.

Francuski deputowany **Patrick Le Hyaric** (GUE/NGL) apelował o wdrożenie w życie przepisów Traktatu Lizbońskiego, a także poprawienie systemów emerytalnych i socjalnych i wprowadzenie unijnego podatku od transakcji. „Komisja Europejska ciągle się zachowuje jakby nie było żadnego kryzysu” - argumentował.

Przed ucieczką za pracą wykwalifikowanych Europejczyków poza UE ostrzegał grecki deputowany **Niki Tzavela** (Europa Wolności i Demokracji). Zasugerował, że kraje UE mogłyby stworzyć wspólny zasób wykwalifikowanych pracowników i wymieniać się nimi w zależności od potrzeb.

- **Głosy w dyskusji polskich posłów do PE**

Czesław Adam Siekierski (EPP) podkreślił, że należy kontynuować prace związane z wychodzeniem z kryzysu, z poprawą wzrostu gospodarczego i tworzeniem miejsc pracy. Natomiast należy zmieniać głębokość reform związanych z zarządzaniem gospodarczym. Wskazuje na to raport Montiego w obszarze niezbędnych rozwiązań na jednolitym rynku. Konieczne jest podejmowanie podobnych działań w reformie instytucji finansowych i ich nadzoru. Rok 2011 powinien być rokiem wdrażania przyjętych rozwiązań i rozpoczęcia funkcjonowania nowych agencji. Podkreślił, że poprawa konkurencyjności może nastąpić głównie poprzez wzrost wydajności, przy zastosowaniu innowacyjnych i nowoczesnych metod. Wreszcie ważnym zadaniem jest praca nad celami i wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2014-2020. W opinii posła należy się tutaj skupić na pogłębionej integracji gospodarczej w przyszłości.

Lena Kolarska-Bobińska (EPP) stwierdziła, że pomimo, iż program Komisji jest ambitny, zabrakło w nim jednego: większego nacisku na implementację już istniejących reguł, praw, strategii i polityk. W jej opinii bardzo wiele rzeczy jest nierealizowanych, zwłaszcza w dziedzinie energetyki. W jej opinii powinien to być osobny punkt w pracach Komisji. Jeśli Komisja nie będzie pilnowała realizacji już postanowionych praw, po prostu będzie mało wiarygodna i straci swoją legitymizację. W ten sposób dopuściliśmy również do dużych problemów finansowych w Europie, nie pilnując kryteriów z Maastricht.

11. INSTYTUCJE - Jerzy Buzek zaprasza Aung San Suu Kyi do Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący **Jerzy Buzek** poinformował, że wystosował do uwolnionej niedawno z aresztu domowego Aung San Suu Kyi zaproszenie do odwiedzenia Parlamentu Europejskiego i wystąpienia podczas jednej z sesji plenarnych. Buzek przypomniał także o przypadającym w czwartek Międzynarodowym Dniu Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet ustanowionym przez ONZ jedenaście lat temu.

„Z satysfakcją przyjąłem informację o uwolnieniu z aresztu domowego Pani Aung San Suu Kyi, liderki birmańskiej opozycji. Pani Suu Kyi jest jedną z pierwszych laureatek przyznawanej od 1988 roku przez Parlament Europejski Nagrody Sacharowa. Niestety 20 lat temu nie mogła odebrać jej osobiście”, powiedział Jerzy Buzek i poinformował o zaproszeniu Pani Suu Kyi do odwiedzenia Parlamentu Europejskiego.

25 listopada przypada ustanowiony jedenaście lat temu przez ONZ Międzynarodowy Dzień Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet. Każdego dnia, na całym świecie wiele kobiet pada ofiarą gwałtu, poniżenia i przemocy domowej. Szczególnym okrucieństwem jest praktykowane w

wielu rejonach świata obrzezanie młodych kobiet. Szacuje się, że jego ofiarą pada 8000 dziewcząt dziennie. „Jednocząc się w kampanii na rzecz zaprzestania tego barbarzyńskiego rytuału zachęcam wszystkich Państwa do przypięcia dziś płatka róży symbolizującego nasz sprzeciw wobec tych praktyk”, zaapelował przewodniczący, podkreślając, że Parlament Europejski od wielu lat nie ustaje w wysiłkach i apelach o całkowite zaprzestanie fizycznej i psychicznej przemocy względem kobiet.

12. SPRAWIEDLIWOŚĆ I SPRAWY WEWNĘTRZNE – Implementacja planu działań służącego realizacji programu sztokholmskiego

Parlament Europejski przyjął rezolucję, w której stwierdza, że prawo Unii Europejskiej musi służyć obywatelom, w szczególności tym uwikłanym w spory transgraniczne. W opinii Parlamentu najistotniejsze wydaje się zmniejszenie różnic w ustawodawstwie poszczególnych państw członkowskich. Dotyczy to w szczególności kwestii transgranicznych w obszarze prawa rodzinnego czy prawa cywilnego.

Parlament jest zdania, że istnieje potrzeba poszanowania i pogodzenia radykalnie różnych podejść prawnych i tradycji konstytucyjnych w państwach członkowskich. Współistnienie różnych systemów prawnych w obrębie Unii powinno być postrzegane jako siła, która posłużyła za inspirację dla systemów prawnych na świecie. Rozbieżności między systemami prawnymi nie powinny jednakże stanowić przeszkody dla dalszego rozwoju prawodawstwa europejskiego. Z tego względu konieczne jest zajęcie się niekorzystnymi dla obywateli prawnymi konsekwencjami tej rozbieżności.

W opinii Parlamentu, Komisja Europejska musi upewnić się, iż program sztokholmski rzeczywiście odzwierciedla potrzeby poszczególnych obywateli, a także przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich, w zakresie bardziej zeuropizowanego systemu (w odniesieniu do mobilności, praw pracowniczych, potrzeb przedsiębiorstw, równych szans), a jednocześnie propaguje pewność prawną i dostęp do szybko działającego i skutecznego wymiaru sprawiedliwości.

Ponadto, Parlament Europejski wzywa do dalszych działań ograniczających stawiane obywatelom przeszkody w korzystaniu z prawa do swobodnego przemieszczania się, zwłaszcza w zakresie dostępu do świadczeń socjalnych, do których mają prawo, a także w dziedzinie prawa do głosowania w wyborach lokalnych.

- **Potrzebna prawdziwa kultura sądowa**

Parlament Europejski po raz kolejny podkreśla konieczność wykorzystania wszelkich możliwych środków w celu stworzenia europejskiej kultury sądowej, zwłaszcza przez kształcenie i szkolenia w dziedzinie prawa. Zaleca, by proponowane w planie działania wzorowane na „Erasmusie” programy wymian były tylko jedną z szeregu inicjatyw na rzecz

rozwijania wertykalnej i horyzontalnej komunikacji między sądami krajowymi i europejskimi.

Parlament Europejski uważa, że należy stworzyć regularne forum, na którym sędziowie z różnorodnym doświadczeniem w tych dziedzinach prawa, w których często ma się do czynienia z kwestiami transgranicznymi, takich jak prawo morskie, handlowe, rodzinne i sprawy związane z obrażeniami osób, mogliby prowadzić dyskusje na temat najnowszych kwestii budzących kontrowersje lub trudności prawne, w celu sprzyjania dyskusji, nawiązywania kontaktów, tworzenia kanałów komunikacji i współpracy oraz budowania wzajemnego zaufania i zrozumienia. W opinii Parlamentu, w perspektywie długoterminowej prawnicy powinni zostać zobowiązani do posiadania dobrej znajomości przynajmniej jednego innego języka unijnego. PE uważa, że można wspomóc realizację tego celu natychmiast za pomocą większego finansowania i zachęcania studentów do brania udziału w programach typu ERASMUS w ramach swoich studiów prawniczych.

- **Ograniczenie biurokracji**

Parlament Europejski popiera Komisję w dążeniu do wprowadzenia w życie przepisów skutkujących zmniejszeniem kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa i zawierania transakcji, w szczególności dla MŚP. PE zachęca Komisję i państwa członkowskie do wspólnych inicjatyw na rzecz wspierania MŚP działających w wymiarze transgranicznym w całej UE przez zmniejszenie biurokracji w celu osiągnięcia konkretnych ograniczeń w zakresie obciążeń administracyjnych, finansowych i regulacyjnych. PE z zadowoleniem przyjmuje zbliżający się przegląd dyrektywy w sprawie opóźnień w płatnościach.

Parlament wzywa do szybkiego znalezienia rozwiązania problemów dotyczących transgranicznego handlu w przypadku zakupów dokonywanych przez konsumentów online, w szczególności w odniesieniu do płatności i transgranicznych dostaw. Podkreśla ponadto potrzebę zwiększenia zaufania konsumentów i przedsiębiorstw do transgranicznego handlu elektronicznego, między innymi poprzez nasilenie walki z cyberprzestępczością i podrabianiem.

Parlament wzywa również do opracowania unijnej karty praw konsumentów w dziedzinie usług internetowych i handlu elektronicznego

13. KULTURA - Nadawcy publiczni potrzebują większej niezależności i zapewnienia odpowiedniego finansowania

Parlament Europejski przyjął rezolucję ws. nadawców publicznych, w której podkreśla, że publiczna telewizja i radio w niektórych państwach członkowskich potrzebują większej niezależności politycznej i odpowiedniego poziomu finansowania. Ponadto, konieczne jest zwiększenie ich obecności w Internecie.

Parlament jest zdania, że nadawcy publiczni w niektórych państwach członkowskich stoją przed poważnymi problemami zagrażającymi ich niezależności politycznej, rentowności, a nawet podstawom finansowym.

Parlament Europejski wzywa państwa członkowskie do określenia zakresu zadań nadawców publicznych, aby umożliwić im zachowanie odrębności poprzez zobowiązanie się do dostarczania oryginalnej produkcji audiowizualnej oraz wysokiej jakości oferty programowej i dziennikarstwa niezależnie od względów komercyjnych lub wpływów politycznych, gdyż właśnie to odróżnia je od pozostałych mediów.

- **Kres ingerencjom politycznym w mediach publicznych**

Parlament Europejski wzywa państwa członkowskie, by położyły kres ingerencjom politycznym w usługi oferowane przez nadawców publicznych. Parlament przypomina o znaczeniu europejskich norm w odniesieniu do swobody wypowiedzi, wolności prasy i pluralizmu mediów, a także niezależności, organizacji, misji i finansowania mediów publicznych, szczególnie w społeczeństwie informacyjnym. PE przypomina państwom członkowskim o ich zobowiązaniu się do przestrzegania tych europejskich norm. Parlament wzywa Komisję i państwa członkowskie do upoważnienia Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego do gromadzenia danych i prowadzenia badań dotyczących sposobu, w jaki państwa członkowskie stosowały te normy w celu sprawdzenia, czy przyniosło to zamierzony efekt. Ponadto PE nalega, by pociągać państwa członkowskie do odpowiedzialności w przypadku niewywiązania się z podjętych zobowiązań.

- **Zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania**

Parlament wzywa państwa członkowskie do zapewnienia mediom publicznym odpowiedniego, proporcjonalnego i stałego finansowania, tak aby umożliwić im wypełnianie ich misji, zagwarantować ich niezależność polityczną i ekonomiczną i przyczyniać się do rozwoju otwartego dla wszystkich i opartego na wiedzy społeczeństwa informacyjnego, dysponującego reprezentatywnymi i dostępnym dla wszystkich mediami wysokiej jakości

Parlament zauważa również, że we wszystkich państwach członkowskich należy zagwarantować przejrzyste prawo własności dotyczące nadawców prywatnych, i wzywa Komisję do monitorowania i wspierania postępu w tym zakresie.

- **Potrzeba dotarcia do młodzieży**

Parlament wzywa nadawców publicznych do wprowadzenia struktur pozwalających na oferowanie atrakcyjnych i wysokiej jakości treści online, by dotrzeć do młodych ludzi, dla których głównym wykorzystywanym środkiem przekazu jest Internet. Parlament podkreśla,

że państwa członkowskie powinny przyjąć odpowiednie przepisy dotyczące publicznych usług nadawczych w Internecie.

- **Podejmowanie działań zapobiegających przepaści cyfrowej**

Parlament wzywa państwa członkowskie do podjęcia działań zapobiegających przepaści cyfrowej, np. pomiędzy obszarami miejskimi a wiejskimi, a także do zagwarantowania, że dzięki cyfryzacji każda osoba w każdym regionie uzyska równy dostęp do publicznych usług nadawczych. Parlament apeluje również o zapewnienie dostępu do najwyższego poziomu usług nadawczych niezależnie od zdolności konsumentów i użytkowników do uiszczenia opłat.

- **Prawa autorskie powinny być dostosowane do nowej epoki cyfrowej**

Parlament zachęca Komisję, by dostosowała prawa autorskie do nowej epoki cyfrowej, umożliwiając nadawcom utrzymanie szerokiej oferty europejskich treści wysokiej jakości oraz by rozważyła konkretne sposoby ułatwienia ponownego wykorzystywania treści archiwalnych i wdrożenia rozszerzonych systemów licencji zbiorowych, a także prostych systemów opartych na punktach kompleksowej obsługi w zakresie nabywania praw.

Ponadto, Parlament wzywa Komisję, by zapewniła poszanowanie istniejących ram prawnych przez agregatory treści i apeluje do niej o rozważenie sposobów, w jakie operatorzy wyszukiwarek i dostawcy usług internetowych mogliby się przyczynić do finansowania tworzenia treści.

14. POMOC UE – Powódzie i uruchomienie Funduszu Solidarności UE dla Irlandii

Przewodniczący PE Jerzy Buzek rozpoczął listopadową sesję w Strasburgu od złożenia wyrazów współczucia wszystkim osobom poszkodowanym przez niedawne powodzie w Belgii, Holandii, Francji, Włoszech i Wielkiej Brytanii. Przyniosły one ofiary śmiertelne i spowodowały straty sięgające milionów euro.

Wielu deputowanych, którzy zabrali głos w trakcie debaty, reprezentowało dotknięte przez powódź tereny. Wszyscy mówili o tym, że poszkodowane państwa powinny szybko dostać pomoc z unijnego Funduszu Solidarnościowego. Został on utworzony osiem lat temu właśnie po to by pomagać państwom UE poszkodowanym przez żywioły.

Jak podkreślali deputowani, powódź szczególnie dotknęła rolników i małych przedsiębiorców. Politycy mówili też o konieczności zbadania przyczyn tak dużych opadów i tego jak działają systemy zapobiegające powodzi.

- **Pomoc dla Irlandii**

W listopadzie 2009 r. znaczny obszar Irlandii ucierpiał na skutek ulewnych deszczów, które doprowadziły do rozległych powodzi. Powodzie te spowodowały duże szkody w sektorze rolniczym i nieruchomości, a także w przypadku przedsiębiorstw, sieci dróg i innej infrastruktury. Z tego względu Irlandia przedłożyła wniosek o pomoc finansową z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej. Parlament poparł pomoc z Europejskiego Funduszu Solidarności dla Irlandii w wysokości 13 022 500 EUR.

15. POMOC UE – Pomoc z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla zwolnionych pracowników w Holandii

Parlament Europejski zatwierdził pomoc z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji w wysokości 10,5 mln EUR dla ponad 3000 pracowników w Holandii, którzy w zeszłym roku stracili miejsca pracy w sektorze poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji, ze względu na kryzys gospodarczy.

- Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji: Noord Brabant i Zuid Holland, dział 18, Królestwo Niderlandów

Holandia wystąpiła o pomoc w związku ze zwolnieniem 821 pracowników w 70 przedsiębiorstwach prowadzących działalność w dziale 18 według klasyfikacji NACE Rev. 2 (poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji) w dwóch sąsiadujących ze sobą regionach według klasyfikacji NUTS II: Nord Brabant and Zuid Holland. W ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2010 uruchamia się środki z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, aby udostępnić kwotę 2 890 027 EUR

- Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji: Drenthe, dział 18, Królestwo Niderlandów

Holandia wystąpiła o pomoc w związku ze zwolnieniem 140 pracowników w dwóch przedsiębiorstwach prowadzących działalność w dziale 18 według klasyfikacji NACE Rev. 2 (poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji) w regionie Drenthe według klasyfikacji NUTS II. W ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2010 uruchamia się środki z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, aby udostępnić kwotę 453 632 EUR.

- Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji: Limburg, dział 18, Królestwo Niderlandów

Holandia wystąpiła o pomoc w związku ze zwolnieniem 129 pracowników w dwóch przedsiębiorstwach prowadzących działalność w dziale 18 według klasyfikacji NACE Rev. 2 (poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji) w regionie Limburg według

klasyfikacji NUTS II. W ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2010 uruchamia się środki z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, aby udostępnić kwotę 549 946 EUR.

- Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji: Gelderland i Overijssel, dział 18, Królestwo Niderlandów

Holandia wystąpiła o pomoc w związku ze zwolnieniem 650 pracowników w 45 przedsiębiorstwach prowadzących działalność w dziale 18 według klasyfikacji NACE Rev. 2 (poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji) w dwóch sąsiadujących ze sobą regionach według klasyfikacji NUTS II: Gelderland i Overijssel. W ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2010 uruchamia się środki z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, aby udostępnić kwotę 2 013 619 EUR.

- Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji: Noord Holland i Utrecht, dział 18, Królestwo Niderlandów

Holandia wystąpiła o pomoc w związku ze zwolnieniem 720 pracowników w 79 przedsiębiorstwach prowadzących działalność w dziale 18 według klasyfikacji NACE Rev. 2 (poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji) w dwóch sąsiadujących ze sobą regionach według klasyfikacji NUTS II: Noord Holland i Utrecht. W ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2010 uruchamia się środki z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, aby udostępnić kwotę 2 266 625 EUR.

- Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji: Noord Holland i Zuid Holland, dział 58, Królestwo Niderlandów

Holandia wystąpiła o pomoc w związku ze zwolnieniem 598 pracowników w ośmiu przedsiębiorstwach prowadzących działalność w dziale 58 według klasyfikacji NACE Rev. 2 (działalność wydawnicza) w dwóch sąsiadujących ze sobą regionach według klasyfikacji NUTS II: Noord Holland i Zuid Holland. W ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2010 uruchamia się środki z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji, aby udostępnić kwotę 2 326 459 EUR.

**Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹**

---

¹ Na podstawie debat podczas sesji plenarnej, informacji prasowych PE i PAP.